

ULUSAL AŞI ÇALIŞTAYI RAPORU Mart 2014

Sağlık Bakanlığı ve Enfeksiyon Hastalıkları Derneği işbirliği ile 27-29 Mart 2014 tarihleri arasında Ankara'da düzenlenen Ulusal Aşı Çalıştayı'na Türk Geriatri Derneği adına katılan Sayın Prof. Dr. Meral Saygun ve Sayın Prof. Dr. Vildan Avkan-Oğuz tarafından hazırlanan rapordur.

Çalıştay kapsamında bilgi paylaşımı yapılan modüller:

Çalıştayı iki modülünde;

Genel olarak aşı programlarının ve uygulamalarının kabulünün güçlendirilmesi ve yetişkin aşılamadaki problemler/neler yapabiliriz ? konuları tartışıldı. Hazırlanan raporda aşılanmanın tüm dünya'da bir sorun olduğu (erişkin aşılanma oranlarının düşüktür, ülkemiz için bu oran % 2), tüm derneklerin ve Sağlık Bakanlığı'nın işbirliği ile özellikle sağlık çalışanları başta olmak üzere tüm erişkinlerde eğitim ve aşılanmanın farkındalığının artırılması gerektiği vurgulandı. Öncelikle hekimlerin aşılanma programlarını önemsemesinin, kendisi için uygulamaya koymasının ve farkındalığın davranışa geçirilmesinin önemi belirtildi. Pek çok sağlık personelinin kendileri için kurumlara gönderilen aşıları yaptırmadığı ama yapılması ve/veya yaptırması gerektiğini bildiği ifade edildi.

Aşılanma oranını arttırmak amacıyla;

- Sağlık Bakanlığı'nın erişkin aşılanmasını da en az çocukluk çağı aşılanmasına kadar sahiplenmesinin çok önemli olduğu,
- Gerekli ekonomik ve lojistik desteğin sağlanmasını,
- Öncelikle sağlık personelinin teşvik edilmesi ve pozitif performans ile ödüllendirilmesi gerektiğini,
- Aşılanma bilgilerinin/verilerinin dernekler sayfasından Sağlık Bakanlığı sayfasına linkler ile paylaşımı,
- Kongrelerde/internet ortamında/sosyal medyada aşılanmanın önemini belirten yayınlar yapılmasını,
- Tüm hekimler (hatta sağlık personelinin) ortak bir dil kullanmasını,
- Klinisyen ve laboratuvar işbirliği ile uygun ve doğru alınan solunum yolu örneklerinin anlaşmalı laboratuvarlarda değerlendirilerek ülke surveyans verilerinin sağlanması gerektiği,
- Sağlıklı erişkin aşılanmasında Aile hekimlerin ve Acil servis çalışanlarının tutum ve davranışlarının yönlendirici olduğu ve mutlaka bilgilendirilmeleri gerektiği, ancak altta yatan kronik hastalığı olan, immunsupresif hasta gruplarının izlemi ve aşılanması için, ilgili paydaşlar ile koordinasyon sağlanarak erişkin aşılanma merkezleri oluşturulabileceği ve bu merkezlerde çalışacak sağlık personelinin sürekli eğitim programları ile bu konuda deneyimli elemanlar olarak yetiştirilmesinin gerektiği önerildi. Bu önerilerin her aşı ile aşılanma oranlarının artırılmasının da geçerli olduğu belirtildi.

Diğer modüllerde;

Çocukta ve yetişkinde pnömokok aşılanmasının önemi tartışıldı. Yetişkinler için aşılanma şeması belirlendi. Bu şemada;

- **65 yaş üzeri sağlıklı erişkin için;** bir doz konjuge pnömokok aşısı yapılmasını takiben 8 hafta sonra polisakkarit pnömokok aşısı yapılması önerildi. Bu aşılardan devlet tarafından ödenmesi gerektiği belirtildi. Bugün bütçe uygulama talimatı içinde sadece polisakkarit aşı geri ödeme içinde olup, konjuge pnömokok aşıları kişiler tarafından ücreti ödenerek temin edilmektedir. Ancak piyasada ödenen polisakkarit aşı yoktur, istense de alınamamaktadır, sadece konjuge aşı bulunmaktadır.
- **50 yaş üzeri yetişkin için;** daha önce polisakkarit pnömokok aşısı ile aşılanan bu gruba en az bir yıl sonra konjuge aşı yapılması ve risk grubu ise ilk polisakkarit aşından 5 yıl sonra bir polisakkarit aşı daha yapılması gerektiği önerildi.

İnfluenza aşısı ile ilgili bilgi paylaşımı yapıldı. Sağlık Bakanlığı sayfasında her hafta Cuma günü haftalık Ulusal influenza surveyans verilerinin paylaşıldığı belirtildi. Her yıl Ekim-Kasım aylarında bir doz influenza aşısı yapılmasının önemi tüm katılımcılar tarafından kabul edildi.

Meningokok, rotavirus, boğmaca ve HPV aşıları ile ilgili bilgi paylaşımı yapıldı.

Riskli gruplarda meningokok aşısı yapılmasının salgınları önlediği belirtilerek askerler ve hacılar için bu aşıların mutlaka uygulandığı vurgulandı.

Yetişkinlerde boğmaca aşısının koruyuculuk düzeyinin yaş ile birlikte azaldığı ve her 10 yılda bir önerilen Td aşısından birinin asellüler boğmaca aşısı ile birlikte yapılması gerektiği önerildi.